

Przewidywane osiągnięcia uczniów Przewidywane osiągnięcia sformułowane na podstawie analizy

Podstawy programowej muzyki dla klas 4–7. Programu zakłada, że uczeń będzie umiał:

- śpiewać polski hymn narodowy,
 - śpiewać hymn Unii Europejskiej,
 - śpiewać w grupie, a czasami solo pieśni historyczne i piosenki z repertuaru podręcznika lub inne o odpowiednim poziomie artystycznym,
 - śpiewać w kanonie
 - zaśpiewać lub zagrać np. na dowolnym instrumencie wymyśloną przez siebie melodię,
 - stosować zasady higieny głosu i słuchu w codziennym życiu,
 - odczytać prostą melodię i zagrać ją na instrumencie melodycznym do wyboru (flet podłużny, dzwonki, instrument klawiszowy),
 - zaproponować prosty akompaniament na instrumentach perkusyjnych do pieśni, piosenki, utworu lub tańca,
 - zademonstrować podstawowe kroki i figury wybranych polskich tańców narodowych,
 - podejmować współpracę w grupie poprzez ustalanie sposobu rozwiązania zadania oraz prezentacji tego rozwiązania, np. w grupowych improwizacjach ruchowych, rytmicznych, słownych itp.,
 - przedstawiać „treści” utworu muzycznego w formie plastycznej, literackiej, aktorskiej,
 - rozpoznać różne formy wypowiedzi muzycznej (np. piosenka, pieśń, balet, opera, taniec),
 - rozpoznawać cechy polskiej muzyki ludowej, zwłaszcza tańców narodowych. Poznawanie muzyki ludowej i kontakt z dziełem Oskara Kolberga ma rozwinąć poczucie tożsamości narodowej.
- Zakłada się, że uczeń pozna dzieła muzyczne ważne dla kultury polskiej i światowej wskazane przez nauczyciela, będzie umiał je rozpoznać i zanalizować. W praktyce oznacza to, że uczeń potrafi rozpoznać gatunek, rodzaj słuchanej muzyki i umiejscowić ją na osi czasu. Oprócz rozpoznania cech ogólnych rozumie ich sens, treść, również ukryte znaczenie. Z umiejętności szczegółowych wymienić można:
- przyporządkowanie utworu do odpowiedniego gatunku, czasu,
 - uwzględnianie w interpretacji kontekstów, np. historycznego,
 - posługiwanie się ze zrozumieniem pojęciami dot. wartości pozytywnych, np. patriotyzm, tolerancja, piękno,
 - opisywanie uczucia, które budzi dzieło, uzasadnianie tytułu, użytych środków wyrazu,
 - podanie nazwiska autora słów polskiego hymnu oraz okoliczności narodzin pieśni,
 - podanie nazwiska kompozytora *Ody do Radości* oraz tytułu utworu, z którego pochodzi dany fragment,
 - wskazywanie różnic i podobieństw oraz porządkowanie zgodnie z charakterystycznymi cechami rozmaitych utworów instrumentalnych, pieśni i tańców, np. polskie tańce narodowe, budowa formalna utworów,
 - wykorzystywanie przekazów ikonicznych i tekstów poetyckich do porównywania z nastrojem słuchanego utworu,
 - nadawanie tytułu słuchanym utworom,
 - wskazywanie głównych przyczyn i skutków doniosłych wydarzeń w historii Polski,
 - omówienie skutków szkodliwej działalności człowieka w aspekcie wpływu na zdrowie fizyczne i psychiczne. Podkreślenie szkodliwości hałasu, a natomiast dobroczynnego działania muzyki na zdrowie psychiczne – muzykoterapia,
 - wyjaśnianie na prostych przykładach zmian cywilizacyjnych, jakie nastąpiły na przestrzeni dziejów, np. przy okazji poznawania historii zapisu nutowego, czy możliwości współczesnych instrumentów,
 - rozpoznać różne formy wypowiedzi muzycznej (np. piosenka, pieśń, balet, opera, taniec),
- rozpoznawać cechy polskiej muzyki ludowej, zwłaszcza tańców narodowych. Poznawanie muzyki ludowej i kontakt z dziełem Oskara Kolberga ma rozwinąć poczucie tożsamości narodowej.
- Zakłada się, że uczeń pozna dzieła muzyczne ważne dla kultury polskiej i światowej wskazane przez nauczyciela, będzie umiał je rozpoznać i zanalizować. W praktyce oznacza to, że uczeń potrafi rozpoznać gatunek, rodzaj słuchanej muzyki i umiejscowić ją na osi czasu. Oprócz rozpoznania cech ogólnych rozumie ich sens, treść, również ukryte znaczenie. Z umiejętności szczegółowych wymienić można:

przyporządkowanie utworu do odpowiedniego gatunku, czasu, uwzględnianie w interpretacji kontekstów, np. historycznego, posługiwanie się ze zrozumieniem pojęciami dot. wartości pozytywnej, np. patriotyzm, tolerancja, piękno,

opisywanie uczucia, które budzi dzieło, uzasadnianie tytułu, użytych środków wyrazu, podanie nazwiska autora słów polskiego hymnu oraz okoliczności narodzin pieśni, podanie nazwiska kompozytora *Ody do Radości* oraz tytułu utworu, z którego pochodzi dany

fragment,

wskazywanie różnic i podobieństw oraz porządkowanie zgodnie z charakterystycznymi cechami rozmaitych utworów instrumentalnych, pieśni i tańców, np. polskie tańce narodowe, budowa formalna utworów,

wykorzystywanie przekazów ikonicznych i tekstów poetyckich do porównywania z nastrojem słuchanego utworu,

nadawanie tytułu słuchanym utworom,

wskazywanie głównych przyczyn i skutków doniosłych wydarzeń w historii Polski,

omówienie skutków szkodliwej działalności człowieka w aspekcie wpływu na zdrowie fizyczne i psychiczne. Podkreślenie szkodliwości hałasu, a natomiast dobroczynnego działania muzyki na zdrowie psychiczne – muzykoterapia,

wyjaśnianie na prostych przykładach zmian cywilizacyjnych, jakie nastąpiły na przestrzeni dziejów, np. przy okazji poznawania historii zapisu nutowego, czy możliwości współczesnych instrumentów,

najważniejsze osiągnięcia w zakresie zachowania polskiego dziedzictwa kulturowego, polskich tradycji i obyczajów.

Zakłada się również, że uczeń będzie umiał posługiwać się czynnie terminami oraz symbolami muzycznymi, umożliwiającymi komunikację:

a) zwrotka i refren – w całym repertuarze do śpiewania,

b) pojęcia opisujące świat sztuki, które potrzebne są do rozumienia i prowadzenia rozmów o sztuce – muzyce (np. rozumienie pojęć związanych z elementami muzyki: nazwy solmizacyjne i literowe dźwięków w obrębie oktawy razkreślnej, znaki chromatyczne, poszczególne wartości rytmiczne, takt, metrum, legato, staccato, repetycja, volty, AB, ABA, rondo, wariacje, kanon, pieśń, opera, balet, taniec; pojęć związanych z wykonawstwem: solo, tutti, jednogłosowość, wielogłosowość, orkiestra i grupy instrumentów, głosy i inne oraz pojęć związanych z rodzajami muzyki: folklor i etnografia, zwyczaje i obrzędy, kolędy i pastorałki, muzyka klasyczna, obrzędowa, rozrywkowa), radiu, telewizji, filmie, teatrze (scenografia, choreografia, charakteryzacja, pantomima, libretto, akt, scena, wątek, akcja, autor, narrator, bohater, np. poprzez słuchanie lub oglądanie fragmentów oper *Straszny dwór*, *Halka* S. Moniuszki, *Wilhelm Tell* G. Rossiniego, *Tosca* G. Pucciniego, *Czarodziejski flet* W.A. Mozarta, baletów *Pan Twardowski* L. Różyckiego, *Harnasie* K. Szymanowskiego, wybranych musicali, operetek, kabaretów oraz filmów a także słuchanie utworów programowych m.in. *Karnawał zwierząt* C. Saint-Saënsa, *Taniec ognia* M. de Falla, *Szeherazada* N. Rimskiego-Korsakowa),

c) objaśnienia i oznaczenia stosowane w partyturkach, potrzebne do wykonywania utworów,

d) notacja muzyczna (rytm i metrum: ćwierćnuty, ósemki, szesnastki, półnuty, cała nuta, pauzy, kropka przy nucie, synkopa, przedtakt, metrum ćwierćnutowe 4/4, 3/4, 2/4 oraz ósemkowe 6/8 lub 3/8, rytm w mowie potocznej; melodia: klucz wiolinowy, gama C-dur – umiejętność odczytania, zapisania i zagrania dźwięków, znaki chromatyczne przykluczowe i przygodne – umiejętność odczytania z zapisu i zastosowania w praktyce; dynamika: forte – głośno, piano – cicho, coraz głośniej lub ciszej, niektóre nazwy włoskie; agogika: wolno, umiarkowanie, szybko, coraz wolniej lub szybciej, niektóre nazwy włoskie i symbole graficzne; artykulacja legato, staccato, fermata, glissando, pizzicato), **e)** schematy, np. rozmieszczenie instrumentów w orkiestrze symfonicznej czy rysunki przedstawiające budowę instrumentów

Samokształcenie i umiejętność docierania do informacji, a w szczególności odczytywania danych z różnych tekstów źródłowych, np. poprzez odnajdywanie, wskazywanie i posługiwanie się różnymi źródłami informacji – strony internetowe, słowniki, przewodniki i inne poświęcone muzyce. Aktywny udział w życiu kulturalnym nie jest możliwy bez umiejętności wybierania wartościowych programów z oferty mediów, dlatego *Program* wymaga analizowania np. programów radiowych lub telewizyjnych tytułów audycji poświęconych muzyce, czytania recenzji, a także śledzenia stron internetowych instytucji kulturalnych. Bardzo ważne jest stworzenie uczniom okazji do uczestniczenia w koncercie muzyki klasycznej na żywo – czy to w formie koncertu, który odbędzie się w szkole, czy też wspólnego wyjścia na koncert do filharmonii, sali koncertowej.

Ogólne wymagania na poszczególne oceny w klasa 4-7

Ocena celująca

Otrzymuje ją uczeń, który opanował umiejętności i wiadomości wymagane na ocenę bardzo dobrą. Ponadto powinien wyróżniać się przynajmniej jedną z wymienionych aktywności:

- wykazywać poszerzone zainteresowania muzyką , aktywnie uczestniczyć w życiu muzycznym szkoły – zespołu muzycznego, chóru .
- brać udział w konkursach, festiwalach, przeglądach muzycznych
- wykazywać zainteresowanie literaturą muzyczną wykraczającą poza obowiązujący program.

Ocena bardzo dobra

Otrzymuje ją uczeń, który:

- umie bardzo dobrze samodzielnie zaśpiewać pod względem intonacyjnym i rytmicznym z pamięci piosenki obowiązkowe i poznane w ciągu roku szkolnego
- umie posługiwać się zapisem nutowym przy grze na instrumencie
- bezbłędnie gra na flecie całe melodie pod względem melodycznym i rytmicznym
- potrafi rytmizować teksty
- zna pojęcia muzyczne występujące w programie poszczególnych klas
- zna nazwiska wybitnych kompozytorów i ich twórczość

Ocena dobra

Otrzymuje ją uczeń, który:

- poprawnie śpiewa samodzielnie pieśni obowiązkowe i wybrane dowolne piosenki
- poprawnie gra na flecie dowolny utwór
- zna terminy muzyczne i wie co one oznaczają
- w czytaniu nut popełnia błędy
- prowadzi zeszyt przedmiotowy

Ocena dostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który opanował określone umiejętności i wiadomości podstawowe :

- umie zaśpiewać pieśni o średnim stopniu trudności (popełnia błędy intonacyjne i rytmiczne)
- zna nazwy solmizacyjne dźwięków
- z pomocą nauczyciela gra proste fragmenty melodii
- potrafi podać wartości rytmiczne nut i pauz
- zna tylko niektóre pojęcia muzyczne
- zeszyt prowadzi niesystematycznie i niestarannie

Ocena dopuszczająca

Otrzymuje ją uczeń, który w ograniczonym stopniu opanował ustalone umiejętności i wiadomości podstawowe. Wykazuje pozytywny stosunek do przedmiotu, jednak bardzo małe zaangażowanie, potrafi z pomocą nauczyciela wykonać najprostsze zadania:

- podejmuje próby śpiewania, lub zamiast śpiewu recytuje tekst piosenek
- gra na flecie pojedyncze dźwięki
- niechętnie podejmuje działania muzyczne
- wymienia niektóre terminy muzyczne
- z pomocą nauczyciela wykonuje najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne

W sytuacjach wyjątkowych uczeń otrzymuje **ocenę niedostateczną** jeżeli :

- mimo usilnych starań nauczyciela uczeń ma negatywny stosunek do przedmiotu, oraz posiada bardzo duże braki z zakresu ustalonych podstawowych wymagań edukacyjnych, dotyczących wiadomości i umiejętności przewidzianych dla danej klasy

mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać nawet najprostszycch poleceń wynikających z programu danej klasy

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ

Przedmiotowe ocenianiani uwzględnia pisemne opinie i orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i zakłada dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do uczniów, u których stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe.

Podstawa prawna

Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- 1) Posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (...)
- 2) Posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania (...)
- 3) Posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej (...)

Jeżeli za wymagania programowe uznamy zamierzone osiągnięcia ucznia wynikające z programu nauczania- to **wymagania edukacyjne są oczekiwanymi przez nauczyciela osiągnięciami ucznia , sformułowanymi przez niego w oparciu o podstawę programową** i o realizowany program. W standaryzacji osiągnięć szkolnych punktem wyjścia jest podstawa programowa kształcenia ogólnego, gdzie zapisane są standardy osiągnięć dla poszczególnych edukacji. Spełnione wymagania edukacyjne stają się osiągnięciami ucznia.

Przy dostosowaniu wymagań dopuszcza się:

mylenie i trudności w wysławianiu się,

- problemy z koncentracją i nieśmiałością,
- problemy z różnicowaniem zjawisk dźwiękowych,
- problemy manualne,
- problemy z grą na prostych instrumentach perkusyjnych
- problemy z koordynacją słuchowo-wzrokowo-ruchową,
- problemy z zapamiętaniem tekstu piosenki
- problemy z zapisem nutowym na pięciolinii
- problemy w tempie zapisu notatek

wsparcie polega m.in. na

- wydłużeniu czasu przeznaczonego na ćwiczenia,
- wydłużeniu czasu pisania prac kontrolnych,
- odpytywanie oraz wykonywaniu ćwiczeń poza forum klasy,
- powtarzaniu poleceń i upewnianiu się, czy zostały dobrze przez ucznia zrozumiane,
- pomocy w selekcjonowaniu wiadomości,
- mobilizowaniu i wzmacnianiu pozytywnym ucznia
- uczeń ze stwierdzoną dysleksją może sam śpiewać I zwrotkę, zaśpiewać w grupie lub wyrecytować fragment tekstu piosenki);
- podczas śpiewu uczeń może korzystać z tekstu.
- uczeń nie jest wyrywany do odczytania (zaśpiewania) nowej piosenki
- dyslektyk może oddawać pracę pisaną na komputerze lub drukowanymi literami;
- uprzedzanie ucznia z dysleksją, że będzie danego dnia pytany, podczas odpowiedzi pomaganie uczniowi szczegółowymi pytaniami, zapewnienie czasu na zastanowienie, jeśli trzeba odpytanie nie na forum klasy);
- w trakcie analizy utworów muzycznych przy ocenie umiejętności rozpoznawania instrumentów muzycznych uczeń może korzystać z graficznych tablic lub ilustracji
- uczniowi udostępnia się demonstrację nagrań instrumentów muzycznych
- ocena z prowadzenia zeszytu – nie bierze się pod uwagę strony graficznej pisma, a wszelkie błędy ortograficzne nie mają wpływu na obniżenie oceny